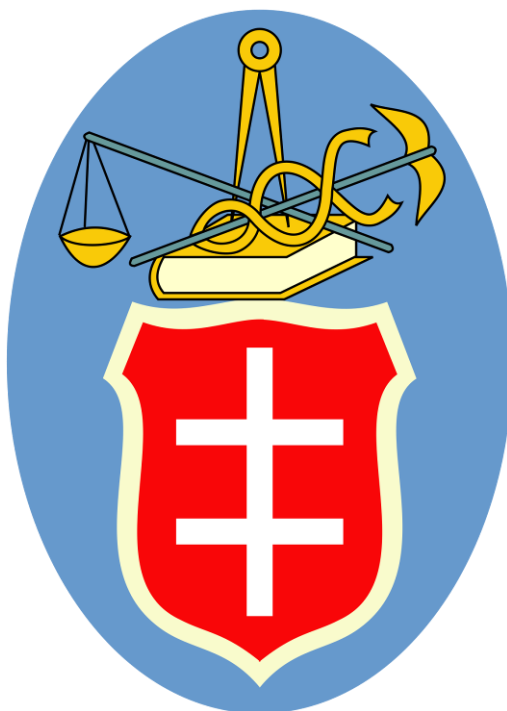

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **Nr 73/23**
dla terenu położonego pomiędzy ulicami: Rynek, Krótka, Górna i Piekarska w Leżajsku

Warszawa 2023

Nazwa opracowania:	Prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Nr 73/23 dla terenu położonego pomiędzy ulicami: Rynek, Krótka, Górna i Piekarska w Leżajsku
Zlecniodawca:	Burmistrz Leżajska
Opracowujący:	Budplan Sp. z o.o. 04-327 Warszawa, ul. Kordeckiego 20
Autor prognozy:	mgr Agata Grzelak

Spis treści

1	WPROWADZENIE	7
1.1	PODSTAWA FORMALNO-PRAWNA OPRACOWANIA.....	7
1.2	CEL, ZAKRES I STOPIEŃ SZCZEGÓŁOWOŚCI INFORMACJI WYMAGANYCH W PROGNOZIE.....	8
2	ZAWARTOŚĆ, GŁÓWNE CELE PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI	9
3	METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	11
4	CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO, STANU ZASOBÓW, ODPORNOŚCI ŚRODOWISKA I ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW	11
4.1	POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE, RZĘBĄ TERENU I GEOLOGIA	11
4.2	SUROWCE MINERALNE.....	11
4.3	JAKOŚĆ ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, GLEBY	12
4.4	HYDROLOGIA I HYDROGEOLOGIA.....	13
4.5	WARUNKI KLIMATYCZNE	16
4.6	FAUNA I FLORA	16
4.7	POWIĄZANIA EKOLOGICZNE	16
4.8	FORMY OCHRONY PRZYRODY NA TERENIE MIASTA	18
4.9	ZASOBY KRAJOBRAZOWE	19
4.10	EKOFIZJOGRAFICZNE UWARUNKOWANIA DLA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	20
4.11	JAKOŚĆ ŚRODOWISKA	21
4.12	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	23
4.13	TENDENCJE ZMIAN ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU	24
5	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBŁU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBU W JAKI TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	24
6	PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE, CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOTY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO	25
6.1	ODDZIAŁYWANIE NA LUDZI	25
6.2	ODDZIAŁYWANIE NA WODĘ	27
6.3	ODDZIAŁYWANIE NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI I GLEBĘ	28
6.4	ODDZIAŁYWANIE NA ZASOBY NATURALNE	28
6.5	ODDZIAŁYWANIE NA KRAJOBRAZ.....	28
6.6	WPŁYW NA EKOSYSTEMY I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ	28
6.7	ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT I ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU	29
6.8	ODDZIAŁYWANIE NA ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE	30

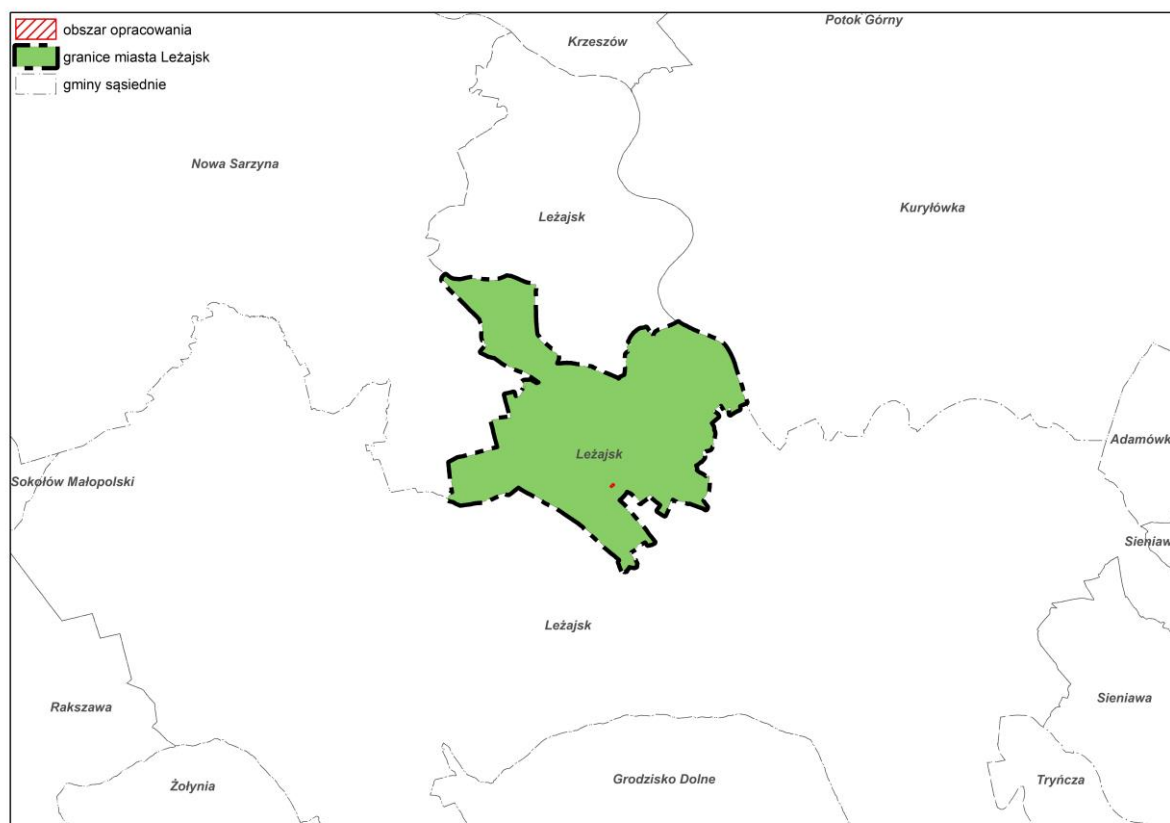
6.9	ODDZIAŁYWANIE NA OBSZARY NATURA 2000 I INNE OBSZARY CHRONIONE NA MOCY USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY	30
6.10	RYZYSKO WYSTĄPIENIA POWAŻNYCH AWARII	30
7	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	31
8	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU	31
9	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA	31
10	TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO.....	31
11	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	31
12	OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY	33
13	AKTY PRAWNE UWZGLĘDNIONE W OPRACOWANIU	34
14	MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE	34

1 Wprowadzenie

Przedmiotem niniejszego opracowania jest *prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Nr 73/23 dla terenu położonego pomiędzy ulicami: Rynek, Krótka, Górna i Piekarska w Leżajsku*, sporządzonego w następstwie podjęcia uchwały Nr LVI/370/23 Rady Miejskiej w Leżajsku z dnia 23 stycznia 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Nr 73/23 dla terenu położonego pomiędzy ulicami: Rynek, Krótka, Górna i Piekarska w Leżajsku.

Zgodnie z ww. uchwałą niniejsze opracowanie obejmuje obszar zlokalizowany w południowej części miasta Leżajsk. Miasto Leżajsk położone jest w północnej części województwa podkarpackiego. Jego powierzchnia wynosi ok. 2 058 ha i stanowi ok. 3,4% powierzchni powiatu leżajskiego. Miasto sąsiaduje z gminą wiejską Leżajsk oraz Kuryłówka, a także z gminą miejsko-wiejską Nowa Sarzyna.

Rysunek 1. Położenie miasta Leżajska na tle podziału administracyjnego (źródło: opracowanie własne na podstawie danych CODGiK – państwowego rejestru granic i powierzchni jednostek podziałów terytorialnych kraju)

1.1 Podstawa formalno-prawna opracowania

Obowiązek sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko wynika z art. 46 oraz art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Prognoza w myśl wyżej przywołanego art. 46 stanowi element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko organ opracowujący projekt dokumentu:

1. uzgadnia z właściwymi organami zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko;

2. poddaje projekt wraz z prognozą opiniowaniu przez właściwe organy;
3. zapewnia możliwość udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko;
4. bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie organów oraz rozpatruje uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

Projekt dokumentu nie może zostać przyjęty (o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody), jeżeli ze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika, że może on znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000.

1.2 Cel, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie

Celem prognozy jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań na środowisko ustaleń projektu planu, określenie rozwiązań eliminujących, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania na środowisko oraz w miarę potrzeb przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

Zakres merytoryczny prognozy jest zgodny z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Prognoza uwzględnia ustalenia Zamawiającego, który uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie, w piśmie z dnia 28 czerwca 2023 r. (znak pisma: WOOŚ.411.1.82.2023.AB.2) oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Leżajsku, w piśmie z dnia 14 czerwca 2023 r. (znak pisma: PSNZ.9020.2.8.2023).

Prognoza przedstawia wyniki analiz i ocen w formie opisowej.

W prognozie ocenia się stan i funkcjonowanie środowiska, odporność na degradację i zdolność do regeneracji wynikające z uwarunkowań określonych w opracowaniu ekofizjograficznym oraz tendencje do zmian przy braku realizacji ustaleń projektowanego planu. Rozpatrywane są także skutki realizacji ustaleń projektu planu. Projektowane użytkowanie i zagospodarowanie terenów jest rozpatrywane pod kątem zgodności z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym, z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska, skuteczności ochrony bioróżnorodności i właściwych proporcji pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania. Ocenia się również określone w projekcie planu warunki zagospodarowania przestrzennego, wynikające z potrzeb ochrony środowiska, prawidłowości gospodarowania zasobami przyrody oraz ochrony gruntów rolnych i leśnych. Uwzględniane są ponadto zagrożenia dla środowiska i wpływ na zdrowie ludzi, skutki dla istniejących form ochrony przyrody i innych obszarów chronionych i zakres zmian w krajobrazie, oraz możliwość rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko. W prognozie zawarte są, jeżeli zachodzi taka potrzeba, również propozycje innych rozwiązań w projekcie planu, sprzyjających ochronie środowiska.

Prognoza wykonana jest zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 1, 2 i 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko:

- zawiera informacje o zawartościach, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;
- zawiera informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
- zawiera propozycje dotyczące przewidywanych metod analiz skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania;
- zawiera informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko oraz streszczenie w języku niespecjalistycznym;
- określa, analizuje i ocenia istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
- określa, analizuje, ocenia stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na środowisko;

- określa, analizuje i ocenia istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów chronionych;
- określa, analizuje i ocenia istniejące problemy ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym albo krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
- określa, analizuje i ocenia przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na środowisko;
- przedstawia rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu;
- przedstawia rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru.

2 Zawartość, główne cele projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami

Zgodnie z uchwałą Nr LVI/370/23 Rady Miejskiej w Leżajsku z dnia 23 stycznia 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Nr 73/23 dla terenu położonego pomiędzy ulicami: Rynek, Krótka, Górna i Piekarska w Leżajsku obszar opracowania zlokalizowany jest pomiędzy ulicami: Rynek, Krótka, Górna i Piekarska w Leżajsku, jego powierzchnia wynosi ok. 0,37 ha. Na przedmiotowym terenie mieszczą się zabytkowe kamienice z lokalami mieszkalnymi i usługowymi oraz domy mieszkalne.

Rysunek 2. Obszar objęty opracowaniem (źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez <http://www.geoportal.gov.pl>)

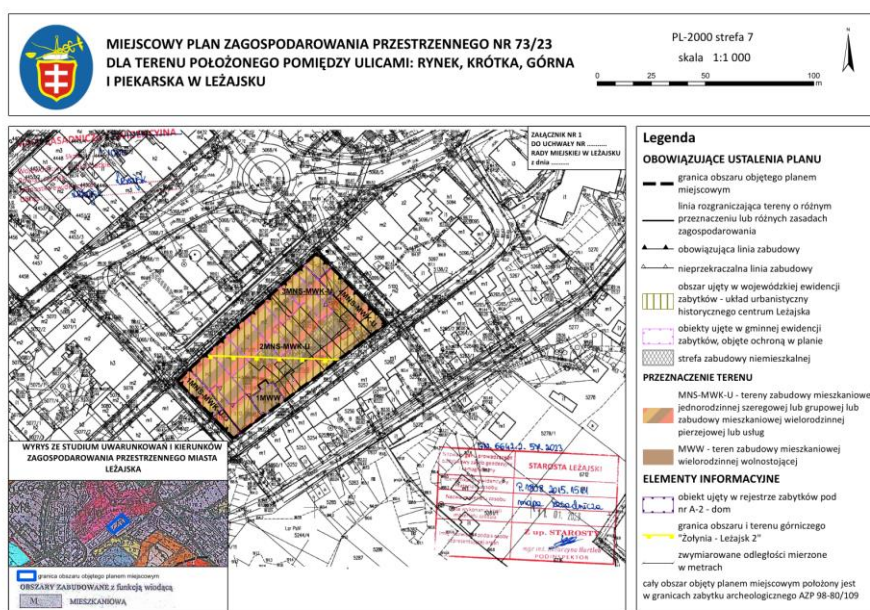
Do sporządzenia planu przystąpiono w celu sformułowania ustaleń sankcjonujących wykształconą już strukturę funkcjonalno-przestrzenną terenu położonego pomiędzy ulicami: Rynek, Krótka, Górna i Piekarska w Leżajsku. Ponadto w planie uwzględniono uwarunkowania środowiskowe, historyczno-kulturowe, infrastrukturalne i sformułowano stosowne ustalenia w zakresie ochrony obszarów i obiektów wymagających takiej ochrony, w zakresie modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej i inne wynikające z przepisów odrębnych.

Projekt planu ustala następujące przeznaczenie terenu:

MNS-MWK-U – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej szeregowej lub grupowej lub zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej pierzejowej lub usług;

MWW – teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej wolnostojącej.

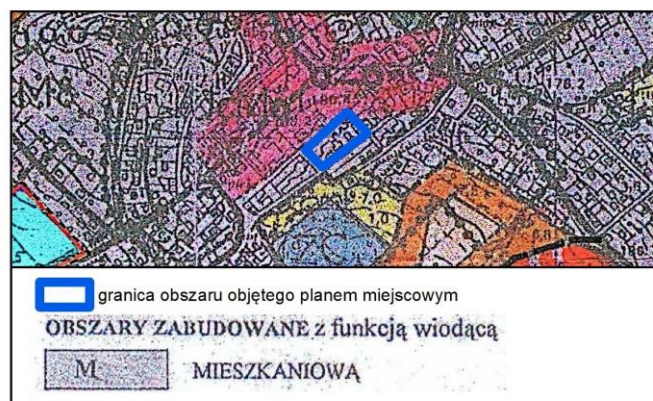
Rysunek 3. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Powiązania z innymi dokumentami

Dla obszaru opracowania obecnie nie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Leżajska, przyjętym uchwałą Nr XII/99/99 Rady Miasta Leżajska z dnia 15 grudnia 1999 r. z późniejszymi zmianami, obszar opracowania wskazano jako **obszar zabudowany z funkcją wiodącą mieszkaniową (M)**.

Rysunek 4. Wyrzys ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Leżajska

3 Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Prognozę sporządzono na podstawie rozpoznania terenowego uwarunkowań ekofizjograficznych i walorów krajobrazowych, identyfikacji potencjalnych zagrożeń i uciążliwości. Przy sporządzaniu prognozy uwzględniono ustalenia programu ochrony środowiska i planu gospodarki niskoemisyjnej.

Analizowano dostępne opracowania planistyczne i dokumentacyjne na poziomie gminy, powiatu, województwa i kraju oraz oceny realizacji obowiązków prawnych i skuteczności rozwiązań chroniących środowisko przed nadmierną eksploatacją zasobów oraz wprowadzaniem zanieczyszczeń antropogenicznych do środowiska.

4 Charakterystyka środowiska przyrodniczego, stanu zasobów, odporności środowiska i istniejących problemów

4.1 Położenie geograficzne, rzeźba terenu i geologia

Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym Polski obszar objęty opracowaniem położony jest w mezoregionie Płaskowyż Kolbuszowski (512.48), który należy do makroregionu Kotliny Sandomierskiej (512.4-5), podprowincji Podkarpacie Północne (512), prowincji Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym (51). Fundament mezoregionu Płaskowyż Kolbuszowski¹ stanowią miocenyjskie utwory morskie, na powierzchni terenu eksponowane są tylko lokalnie, ze względu na grubą (do 50 m) pokrywę osadów czwartorzędowych, wśród których na powierzchni dominują różne osady glacyogeniczne ze zlodowacenia południowopolskiego; w rejonie Leżajska opisano osady typu kemowego. Lessy i osady lessopodobne z ostatniego zlodowacenia zajmują południowo-wschodnie naroże płaskowyżu. Na małych powierzchniach, zarówno w centrum, jak i na rubieżach, występują wydmy eoliczne z przełomu plejstocenu i holocenu. Podstawowe rysy rzeźby mezoregionu mają genezę erozyjno-denudacyjną. Jej główny element stanowią trzy poziomy spłaszczenia denudacyjnych, rozlokowane między 180 a 250 m n.p.m. Tworzą je płaskie, równoleżnikowo ułożone garby. Płaskowyż jest silnie rozczłonkowany, najbardziej ze wszystkich płaskowyżów w Kotlinie Sandomierskiej, głównie przez sieć dolinek denudacyjnych. W obszarze występowania pokrywy pylastej rozwinął się gęsty system wąwozów i parowów.

Pod względem geologicznym obszar opracowania położony jest w obrębie równiny wodnolodowcowej zbudowanej z piasków i mułków, miejscami z wkładkami żwirów, tarasów kemowych.

4.2 Surowce mineralne

Na terenie miasta Leżajska występuje 5 udokumentowanych złóż kopalin, tj. trzy złoża piasków, jedno złożo niezawodnionych piasków kwarcowych oraz złożo gazu ziemnego.

Tabela 1. Udokumentowane złoża kopalin na terenie Leżajska (źródło: System Gospodarki i Ochrony Bogactw Mineralnych MIDAS – karty informacyjne złóż kopalin, PIG-PIB)

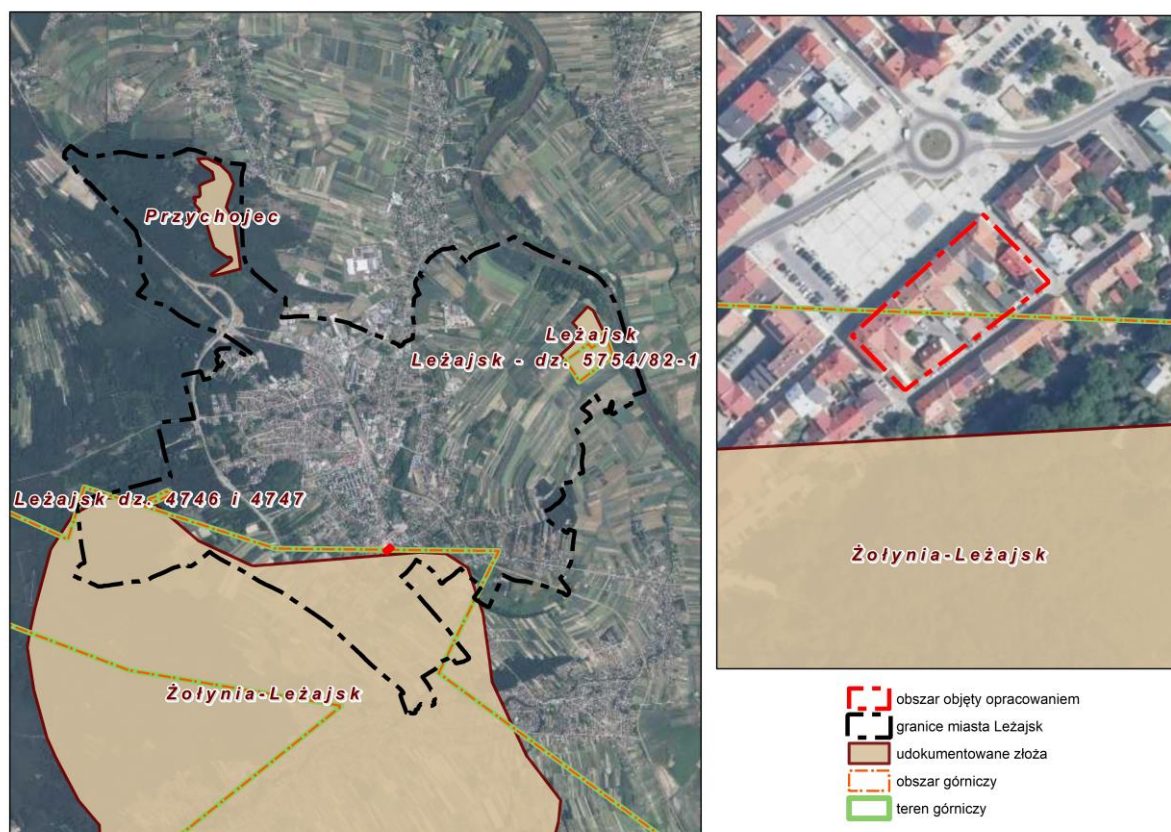
lp.	złożo	kopalina	nr systemowy MIDAS	powierzchnia	stan zagospodarowania	obszar i teren górniczy (data ważności)
1	Leżajsk	piaski	KN 11821	9,625 ha	złożo rozpoznane szczegółowo	-
2	Leżajsk – dz. 5754/82 - 1	piaski	KN 20658	15,228 ha	złożo rozpoznane szczegółowo	Leżajsk – dz. 5754/82 – 1 (31.12.2040)

¹ Richling A., Solon J., Macias A., Balon J., Borzyszkowski J., Kistowski M. (red.) 2021. Regionalna geografia fizyczna Polski. Bogucki Wyd. Naukowe, Poznań.

3	Leżajsk – dz. 4746 i 4747	piaski	KN 9160	1,258 ha	złoże zagospodarowane	Leżajsk - dz. nr ewid. 4747 i 4746 (01.06.2032)
4	Przychojec	piasek kwarcowy niezawodniony	PC 2749	37,3 ha	złoże rozpoznane szczegółowo	-
5	Żołynia-Leżajsk	gaz ziemny z pól gazowych	GZ 4612	5317,8338 ha	złoże zagospodarowane	Żołynia-Leżajsk-2 (31.12.2040)

W obszarze opracowania nie występują udokumentowane złoża kopalin. Znajduje się on jednak w zasięgu terenu oraz obszaru górniczego udokumentowanego złoża gazu ziemnego Żołynia-Leżajsk (GZ 4612). Według ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 633 ze zm.) teren górniczy jest to przestrzeń objęta przewidywanymi szkodliwymi wpływami robót górniczych zakładu górniczego, natomiast obszar górniczy to przestrzeń, w granicach której przedsiębiorca jest uprawniony do wydobywania kopaliny, podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji, podziemnego składowania odpadów, podziemnego składowania dwutlenku węgla oraz prowadzenia robót górniczych niezbędnych do wykonywania koncesji.

Rysunek 5. Udokumentowane złoża kopalin, obszary i tereny górnicze na terenie Leżajska (źródło: opracowanie własne na podstawie warstw tematycznych CBDG: Surowce – złoża kopalin, obszary górnicze, tereny górnicze)

4.3 Jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej, gleby

Rodzaj gleby zależy przede wszystkim od skały macierzystej (utworów budujących podłoże), a także od innych czynników: ukształtowania terenu, warunków klimatycznych, szaty roślinnej oraz działalności człowieka.

Ponad połowa gruntów w mieście Leżajsk należy do użytków rolnych (48,7%). Obszar miasta cechuje duże zróżnicowanie gleb i ich rolniczej przydatności. Najwartościowsze gleby organiczne występują w południowo – wschodniej oraz północnej części miasta. Gleby występujące w dolinie rzeki San zaliczane są do kompleksu pszennego dobrego i zajmują około 20% powierzchni gruntów ornych. Największą powierzchnię

zajmują gleby kompleksu żyniego bardzo dobrego. Gleby wysokich klas bonitacyjnych, tj. II, III i IV stanowią 78% powierzchni użytków rolnych. W produkcji roślinnej głównym kierunkiem gospodarczym są zboża i okopowe, a głównymi roślinami ziemniaki i warzywa. Pierwszeństwo tych upraw jest powiązane z rozwiniętym na terenie miasta Leżajska przemysłem przetwórstwa owocowo – warzywnego.

W granicach terenu opracowania, ze względu na zabudowanie, występują gleby antropogenicznie przekształcone.

4.4 Hydrologia i hydrogeologia

Wody powierzchniowe

Przez jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) rozumie się oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, taki jak: jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny lub sztuczny, struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części, morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne, jednorodny pod względem hydromorfologicznym i biologicznym. Scalone części wód powstają ze złączenia kilku sąsiadujących ze sobą jednolitych części wód o podobnej charakterystyce.

Miasto Leżajsk w całości położone jest w dorzeczu Wisły. W granicach miasta przebiegają granice czterech zlewni JCWP: Błotni, Jagódki, Malinianki oraz Sanu od Wisłoka do ujścia.

Struga Jagódka płynie przez gminę Leżajsk, przepływa przez Lasy Leżajskie, w których ma swoje źródła, Leżajsk i Stare Miasto, gdzie uchodzi do Sanu. W Leżajsku na strudze utworzono sztuczny zalew Floryda.

Źródło rzeki Malinianki znajduje się na południe od miejscowości Maleniska, na wysokości 216 m n.p.m. Obszar ten leży w mezoregionie Płaskowyż Kolbuszowski, znajdującym się w środkowej części Kotliny Sandomierskiej. Malinianka przez większość swojej długości płynie w obrębie gminy Nowa Sarzyna, konsekwentnie doliną o szerokości od kilku do kilkudziesięciu metrów. Bieg górny Malinianki znajduje się na terenie Nadleśnictwa Leżajsk, na północ od rezerwatu „Suchy Łuk”. W tym miejscu znajdują się jeszcze źródła kilku mniejszych rzek (w tym Jagódki przepływającej przez Leżajsk).

Błotnia przepływa w południowej części miasta Leżajska.

San stanowi prawobrzeżny dopływ Wisły, przepływa wzdłuż północno-wschodniej granicy miasta Leżajska. Wzdłuż biegu rzeki występują miejscowo szerokie starorzecza. W odległych czasach tereny Leżajska stanowiły znaczne obszary rozległych starorzeczy Sanu.

Poza tym w mieście nie występują większe ciek naturalne, pojedynczo występują niewielkie sztuczne zbiorniki wodne. Na terenie miasta zlokalizowane są również rowy stanowiące pozostałości starorzecza Sanu.

Tabela 2. Charakterystyka JCWP (źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, 2022 r.)

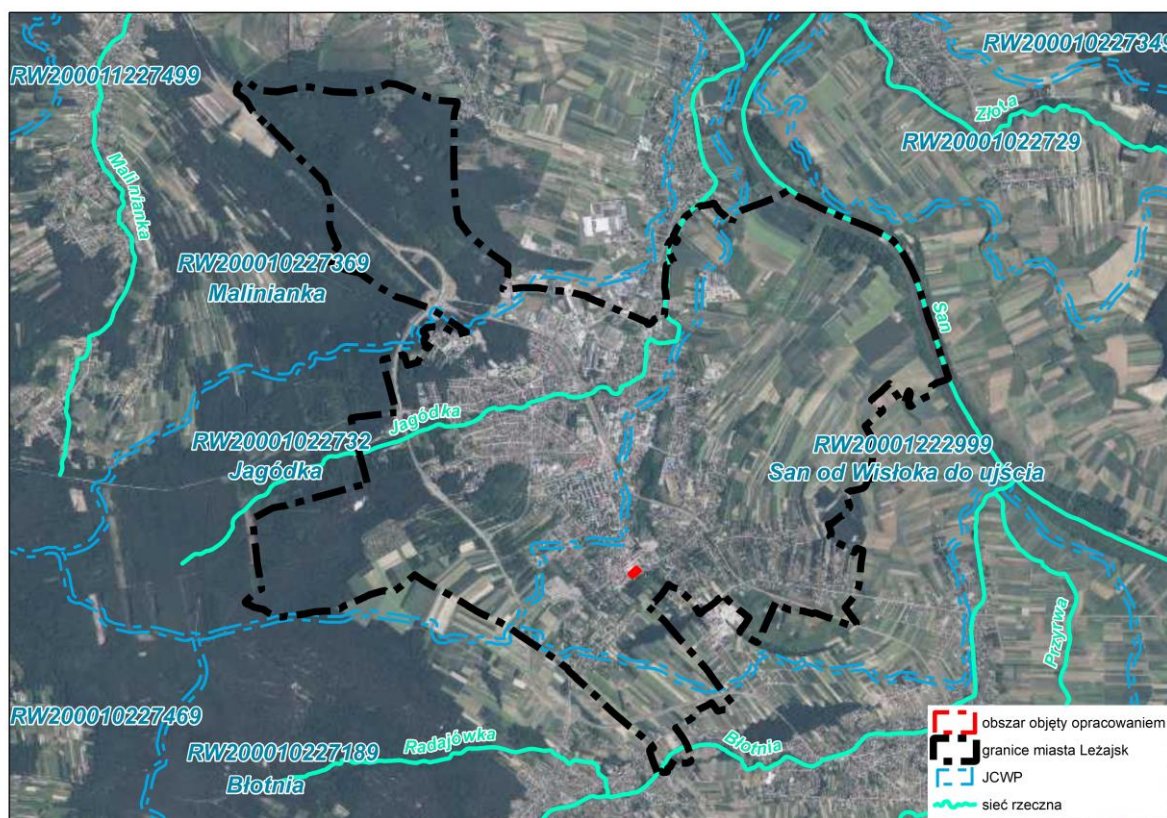
nazwa i kod JCWP ²	typ JCWP	status	stan / ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego / odstępstwa	obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie
Błotnia RW200010227189	PNp - Potok lub strumień nizinny piaszczysty	NAT - naturalna część wód	zły / zagrożona / dla JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej	Brzózniński Obszar Chronionego Krajobrazu; obszar Natura 2000 Dolina Dolnego Sanu; użytek ekologiczny Żakówka
Jagódka RW20001022732	PNp - Potok lub strumień nizinny piaszczysty	SZCW - silnie zmieniona część wód	zły / zagrożona / dla JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4	Brzózniński Obszar Chronionego Krajobrazu; obszar Natura 2000 Dolina Dolnego Sanu; użytek

² jednolita część wód powierzchniowych

			ust. 4, ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej	ekologiczny
Malinianka RW200010227369	PNp - Potok lub strumień nizinny piaszczysty	SZCW - silnie zmieniona część wód	zły / zagrożona / dla JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4, ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej	Brzózniński Obszar Chronionego Krajobrazu; obszar Natura 2000 Dolina Dolnego Sanu
San od Wiśłoka do ujścia RW20001222999	RwN - Wielka rzeka nizinna	NAT - naturalna część wód	zły / zagrożona / dla JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4, ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej	Park Krajobrazowy Lasy Janowskie; Kuryłowski Obszar Chronionego Krajobrazu; Sieniawski Obszar Chronionego Krajobrazu; obszar Natura 2000 Lasy Janowskie; obszar Natura 2000 Dolina Dolnego Sanu; obszar Natura 2000 Uroczyska Lasów Janowskich; użytki ekologiczne

Obszar opracowania położony jest w zasięgu JCWP San od Wiśłoka do ujścia (RW20001222999).

Rysunek 6. Położenie miasta Leżajsk oraz obszaru opracowania na tle zlewni JCWP (źródło: opracowanie własne na podstawie danych PGW WP)

Wody podziemne

Pośród typów wód podziemnych najpowszechniejszymi są:

- wody gruntowe, które występują najpłycej i oddzielone są od powierzchni ziemi przepuszczalną strefą ponad zwierciadłem wody (strefa aeracji), intensywnie zasilane przez infiltrujące opady

atmosferyczne;

- wody wgłębne, znajdujące się w warstwach wodonośnych pokrytych utworami słabo przepuszczalnymi. Związek z powierzchnią jest ograniczony, co zmniejsza zasilanie, ale zwiększa odporność na zanieczyszczenia;
- wody głębinowe, czyli wody izolowane od powierzchni ziemi większymi kompleksami utworów nieprzepuszczalnych.

Na terenie miasta Leżajsk wody podziemne występują w czwartorzędowym piętrze wodonośnym, gdzie użytkowy poziom wodonośny stanowią piaski i żwiry rzeczne i wodnolodowcowe. Zasilany jest on przez infiltrację wód opadowych. Zwierciadło wód poziomu czwartorzędowego ma najczęściej charakter swobodny.

Wody z piętra czwartorzędowego są intensywnie eksploatowane zarówno dla celów przemysłowych jak i komunalnych, część ujęć ma wyznaczone strefy ochrony pośredniej. Ujęcia przemysłowe, dla których wyznaczono strefę ochrony pośredniej znajdujące się w Leżajsku to: dla Zakładów Piwowarskich (240 m³/h), oraz dla bazy MZK (32,0 m³/h).

Głębokość do pierwszego poziomu wodonośnego w obszarze opracowania wynosi od 5 do 10 m p.p.t.

Stopień zagrożenia głównego użytkowego poziomu wód podziemnych określony został jako wysoki.

Zgodnie z podziałem obszaru dorzecza Górnej-Wschodniej Wisły na jednolite części wód podziemnych, miasto Leżajsk, w tym teren opracowania, położony jest w jednolitej części wód podziemnych oznaczonej kodem GW2000136. Zgodnie z *Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (2022 r.)* wody podziemne JCWPd nr 136 charakteryzują się dobrym stanem ilościowym i chemicznym oraz nie są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych. JCWPd nr 136 znajduje się wykazie obszarów chronionych ze względu na przeznaczenie do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.

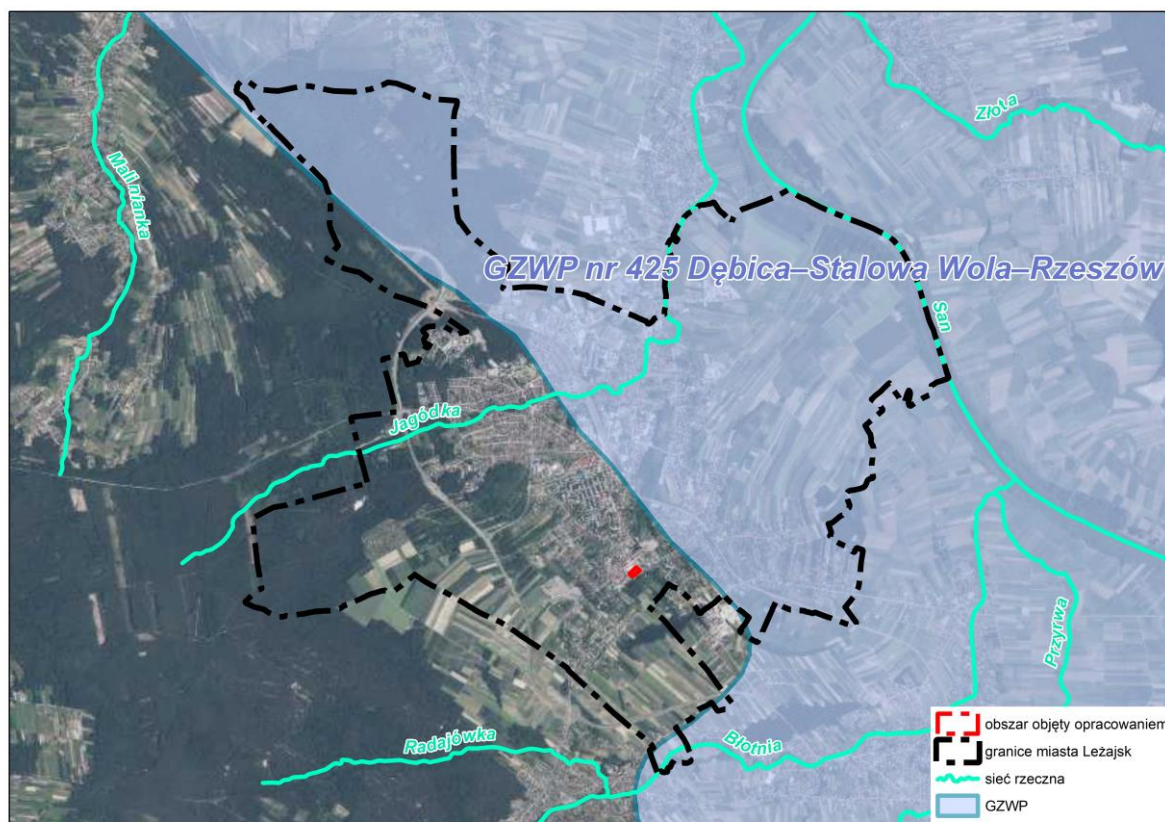
Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP) to wydzielone szczególnie cenne i zasobne struktury wodonośne, wytypowane jako wymagające ochrony obszary, spełniające określone wymagania ilościowe i jakościowe oraz stanowiące istotne w skali kraju rezerwuary dla zaopatrzenia ludności w wodę.

We wschodniej części miasta Leżajska zlokalizowany jest fragment porowego zbiornika wód podziemnych – Dębica–Stalowa Wola–Rzeszów (GZWP nr 425). Obszar zbiornika wynosi 1934 km². Na obszarze GZWP nr 425 użytkowe znaczenie dla zaopatrzenia w wodę pitną i przemysłową ma jedynie czwartorzędowe piętro wodonośne. Neogeński (mioceniński) poziom wodonośny, związany z piaskowcami i piaskami kompleksu iłów krakowieckich, to poziom o niskich parametrach, zarówno ilościowych (mała wydajność), jak i jakościowych (wysoka mineralizacja).

Obszar objęty opracowaniem położony jest poza GZWP nr 425 Dębica–Stalowa Wola–Rzeszów.

Rysunek 7. GZWP nr 425 Dębica–Stalowa Wola–Rzeszów (źródło: opracowanie własne na podstawie warstw tematycznych PIG-PIB: Hydrogeologia – Główne Zbiorniki Wód Podziemnych)

4.5 Warunki klimatyczne

Na zróżnicowanie topoklimatyczne wpływa zróżnicowanie morfologiczne terenu oraz jego użytkowanie, szczególnie pokrycie szatą roślinną.

Klimat lokalny na terenie opracowania można scharakteryzować jako topoklimat terenów zabudowanych charakteryzujący się wysokimi wahaniami temperatury i wilgotności w ciągu doby oraz tendencją do koncentracji i zalegania zanieczyszczeń atmosferycznych.

4.6 Fauna i flora

Na obszarze opracowania mieszczą się zabytkowe kamienice z lokalami mieszkalnymi i usługowymi oraz domy mieszkalne. Jest to teren praktycznie pozbawiony roślinności, pojedyncze zadrzewienia i zakrzewienia wraz z roślinnością trawiastą znajdują się jedynie na podwórkach od strony ul. Górnej.

Na terenie opracowania można spodziewać się występowania gatunków zwierząt typowych dla terenów zurbanizowanych, głównie przedstawicieli ornitofauny, takich jak wróbel, sroka, kawka, sikorka czy gołąb miejski. Z uwagi na zabudowania oraz silnie rozwinięty układ komunikacyjny teren ten jest mało atrakcyjnym siedliskiem dla zwierząt.

4.7 Powiązania ekologiczne

Korytarze ekologiczne stanowią obszary mało przekształcone przez człowieka, głównie lasy i doliny rzeczne, będące szlakami komunikacyjnymi dla zwierząt, a w większym przedziale czasowym również dla roślin. W zależności od wielkości i długości można mówić o korytarzach międzynarodowych i krajowych, regionalnych

i lokalnych. Istnieje kilka koncepcji o znaczeniu ogólnopolskim i regionalnym dotyczących systemów powiązań obszarów przyrodniczych.

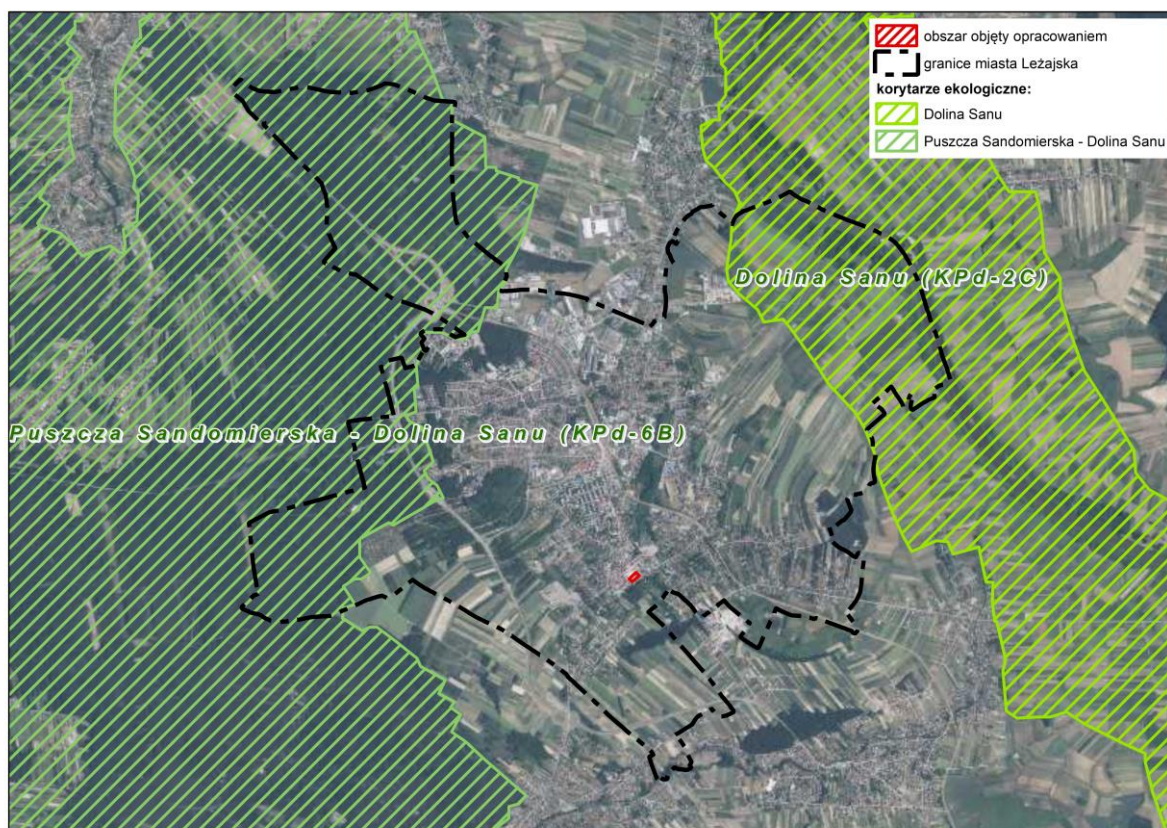
Sieć ogólnopolska korytarzy ekologicznych łączących obszary Natura 2000

Koncepcja korytarzy ekologicznych została przedstawiona w projekcie korytarzy ekologicznych łączących Europejską sieć Natura 2000 opracowanym na zlecenie Ministerstwa Środowiska pod redakcją Jędrzejewskiego. W ramach projektu wyznaczono spójną sieć, obejmującą zarówno wszystkie ważne obszary przyrodnicze (obszary węzłowe), jak i korytarze ekologiczne łączące je w ekologiczną całość. Korytarze wskazano przy uwzględnieniu łączności pomiędzy różnymi elementami siedliska przyrodniczego, a także dróg migracji zwierząt – posłużono się dostępnymi danymi o przemieszczaniu się dużych ssaków kopytnych (sarna, jeleń, dzik, łoś) i drapieżnych (niedźwiedź, wilk, ryś). Wyróżniono 7 korytarzy głównych, z czego na terenie miasta Leżajska występują obszary znajdujące się w zasięgu Korytarza Południowego (KPd) – korytarz Dolina Sanu (KPd-2C) oraz Puszcza Sandomierska – Dolina Sanu (KPd-6B).

Główny (G) Korytarz Południowy (KPd) biegnie od Bieszczadów poprzez Góry Słonne, Pogórze Przemyskie, Pogórze Dynowskie, parki krajobrazowe: Czarnorzecko-Strzyżowski, Pasma Brzanki, Ciężkowicko-Rożnowski i Wiśnicko-Lipnicki, następnie przechodzi przez Beskid Wyspowy, Gorce, Beskid Makowski, Beskid Żywiecki, Beskid Śląski, Pogórze Śląskie, lasami w pobliżu zbiornika Goczałkowickiego, Lasy Pszczyńsko-Kobiórskie, aż do Lasów Rudzkich.

Obszar opracowania położony jest poza siecią korytarzy ekologicznych wyznaczonych w ramach projektu korytarzy ekologicznych łączących europejską sieć Natura 2000 w Polsce.

Rysunek 8. Sieć korytarzy ekologicznych na terenie Miasta i Gminy Nowa Sarzyna (źródło: Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011)

Korytarze o znaczeniu regionalnym i lokalnym

Obszarami tworzącymi podstawowy system przyrodniczy miasta są: dolina Sanu, tereny lasów, zalesień oraz zieleń nieurządzona związana z obniżeniami dolinnymi i terenami otwartymi. Jako tereny współtworzące system przyrodniczy wymienia się również tereny zieleni urządzonej takie jak: tereny zieleni urządzonej (parki, skwery), ogrody działkowe, cmentarze oraz tereny zieleni urządzonej z usługami sportu i rekreacji, gdzie dopuszczona jest lokalizacja zabudowy związanej z danym typem terenu.

Obszar opracowania położony jest w centrum starówki Leżajska, został on zagospodarowany pod zabytkowe kamienice z lokalami mieszkalnymi i usługowymi oraz domy mieszkalne. Przedmiotowy obszar nie ma żadnych walorów przyrodniczych mogących stanowić atrakcyjne siedlisko dla zwierząt – bytowania, żeru, rozmnażania – zurbanizowany obszar, stanowi wręcz przeszkodę dla przemieszczania się zwierząt.

4.8 Formy ochrony przyrody na terenie miasta

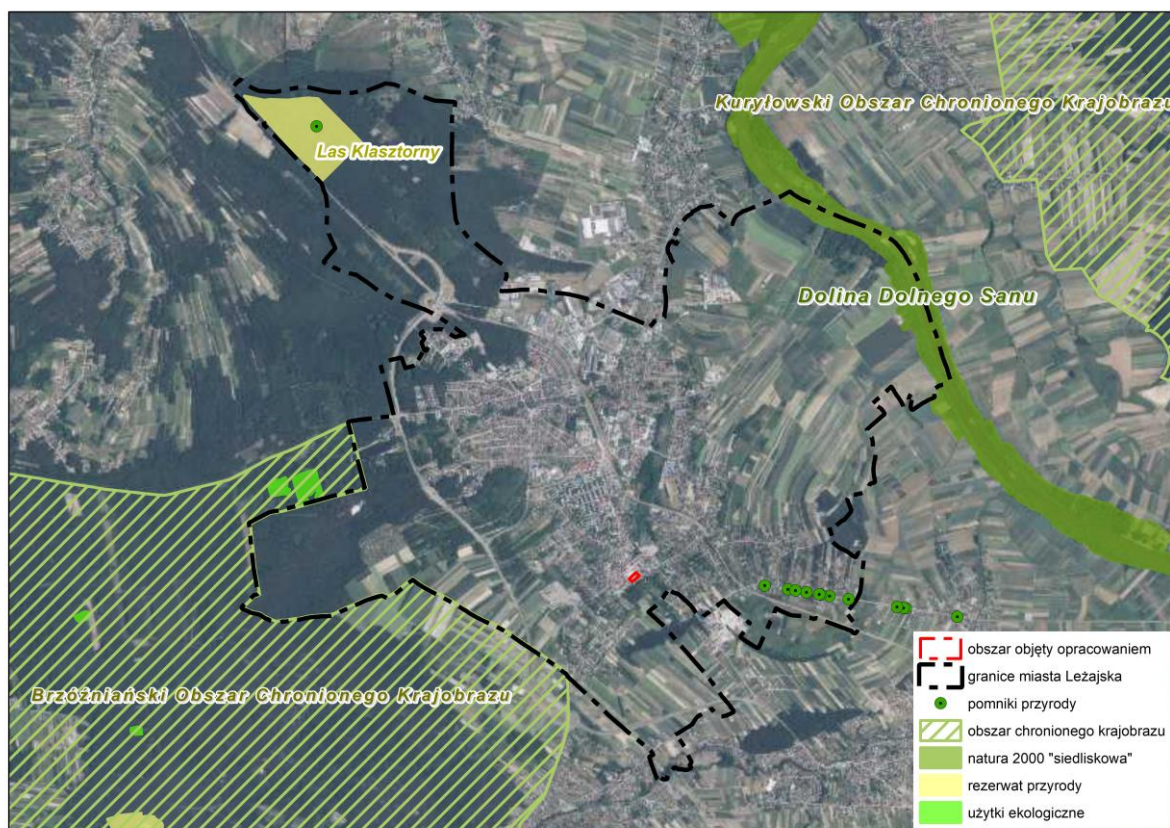
Według Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody, w granicach miasta Leżajska zlokalizowany jest rezerwat przyrody Las Klasztorny oraz obszar Natura 2000 Dolina Dolnego Sanu (PLH180020). Na terenie miasta występują również dwa pomniki przyrody. Miasto graniczy bezpośrednio z Brzózniańskim Obszarem Chronionego Krajobrazu.

Rezerwat Las Klasztorny ustanowiony został na podstawie Zarządzenia Ministra Leśnictwa z dnia 5 listopada 1953 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody. Dominującym zbiorowiskiem leśnym jest kontynentalny bór mieszany, niewielki obszar zajmuje też grąd subkontynentalny. Drzewostan tworzy głównie ponad dwustuletni starodrzew sosnowo-bukowo-jodłowy, w którym występuje wiele drzew o rozmiarach pomnikowych. Jedyny ustanowiony tu pomnik przyrody to buk „Hubert” o obwodzie pnia 403 cm i wysokości 37 metrów, którego wiek ocenia się na około 300 lat. Na terenie rezerwatu stwierdzono występowanie 151 taksonów roślin naczyniowych oraz 16 gatunków mszaków i 19 – grzybów. Spośród roślin objętych ochroną (ściąg lub częściową) rosną tu m.in.: zimoziół północny (późnoglacialny relikwyt występujący tu przy południowej granicy zasięgu), wawrzynek wilczełyko, lilia złotogłów, a z gatunków pospolitych: borówka czarna, zawilec gajowy, orlica pospolita, konwalia majowa, szczawik zajęczy, rokitnik pospolity, jeżyna gruczołowa. Występują tu przede wszystkim leśne gatunki nizinne. Ze ssaków najczęściej możemy spotkać sarnę, zającą, dziką, lisę, kunę leśną, tchórza, łasicę. Z ptaków dostrzeżono dzięcioła dużego, sikory: modraszkę i bogatkę, kruka, piecuszka, mysikrólika, kowalika, myszołowa, krogulca, pójdkę, dzierzbę gąsiorek, kraszkę, turkawkę, kosa, gołębia grzywacza, drożdź śpiewaka, dzwońca i jastrzębia gołębiarza. Z gadów występują: jaszczurki – zwinka, zielona, żyworodna oraz zaskroniec, padalec i żmija zygzakowata, a z płazów rzekotka drzewna i żaba trawna.

Obszar Natura 2000 Specjalny obszar ochrony siedlisk Dolina Dolnego Sanu (PLH180020) powstał na podstawie Decyzji Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669)(2011/64/UE). W obszarze dominują ekosystemy naturalne i półnaturalne. W pobliżu koryta występują głównie lasy i zarośla łęgowe nieco dalej grupują się w użytki zielone w postaci łąk i pastwisk o zróżnicowanej wilgotności. Krajobraz urozmaicają liczne starorzecza w różnych stadiach zarastania oraz drobne oczka wodne. Obszar cechuje duże zróżnicowanie siedliskowe i wysoka bioróżnorodność. Zweryfikowano tu 14 typów siedlisk przyrodniczych oraz 19 gatunków zwierząt chronionych Dyrektywą siedliskową. W obrębie siedlisk przyrodniczych największe znaczenie mają łąki wierzbowo-topolowe, nadrzeczne ziołorośla. Istotne znaczenie mają także siedliska łąkowe, reprezentowane głównie przez ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże. Dolina Dolnego Sanu jest również cenna pod względem bytowania wielu rzadkich gatunków zwierząt. W obszarze występuje znacząca populacja modraszków: telejusa i nausitousa oraz przedstawicieli ssaków – wydry i bobra. Ichtiofauna reprezentowana jest przez bolenia i różankę oraz rzadkie gatunki kielbi: białopłetwego i Kesslera.

Pomniki na terenie miasta to drzewa: Buk Hubert (ustanowiony na podstawie uchwały Nr XXXVI/226/17 Rady Miejskiej W Leżajsku z dnia 24 lipca 2017 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody) oraz grupa drzew (ustanowione na podstawie Orzeczenia Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Rzeszowie Nr Rlop-004-7/73 z 17 lipca 1973 r.).

Rysunek 9. Położenie miasta Leżajska oraz obszaru opracowania na tle obszarów objętych ochroną na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ w Warszawie)

Obszar opracowania nie jest objęty prawną formą ochrony przyrody zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r., poz. 1336 ze zm.).

4.9 Zasoby krajobrazowe

Na ogólną fizjonomię krajobrazu wpływa ukształtowanie terenu, wartości przyrodnicze (szata roślinna), sposób użytkowania terenu oraz wartości kulturowe.

Leżajsk charakteryzuje się układem miejskim wraz z towarzyszącymi terenami otwartymi w postaci terenów rolniczych, lasów oraz doliny rzeki San.

Cennym zasobem krajobrazowym są obszary objęte ochroną przyrodniczą, głównie siedliska leśne wraz z podmokłymi terenami i doliną Sanu stanowiącymi wartościowy zasób krajobrazowy.

Obszar opracowania charakteryzuje się typowo miejskim krajobrazem, który tworzy staromiejska zabudowa (zabytkowe kamienice z lokalami mieszkalnymi i usługowymi oraz domy mieszkalne). Przedmiotowy teren położony jest w granicach zabytku archeologicznego (stanowiska archeologicznego nr AZP 98-80/109 – miasto od XVI w.) oraz układu urbanistycznego historycznego centrum Leżajska ujętego w wojewódzkiej ewidencji zabytków. Szata roślinna nie przedstawia wysokich walorów przyrodniczo-krajobrazowych.

Zagrożenia

Dysharmonię krajobrazu w granicach przedmiotowego terenu może spowodować realizacja inwestycji kubaturowych nienawiązujących stylem, kolorystyką, formą do zabudowy istniejącej.

4.10 Ekofizjograficzne uwarunkowania dla zagospodarowania przestrzennego

Obszary pełniące funkcje przyrodnicze

Obszar objęty opracowaniem nie posiada istotnych walorów przyrodniczych – stanowi obszar w pełni zurbanizowany, położony w śródmieściu, odizolowany od wszelkich obszarów pełniących funkcje przyrodnicze.

Obszary ograniczeń funkcji użytkowych

Ograniczenia wynikające z położenia w obrębie GZWP

Brak. Obszar objęty opracowaniem położony jest poza GZWP nr 425 Dębica–Stalowa Wola–Rzeszów.

Ograniczenia wynikające z płytkiego występowania wód podziemnych

Brak. Głębokość do pierwszego poziomu wodonośnego w obszarze opracowania wynosi od 5 do 10 m p.p.t.

Ograniczenia wynikające z występowania złóż kopalin

W obszarze opracowania nie występują udokumentowane złoża kopalin. Znajduje się on jednak w zasięgu terenu oraz obszaru górniczego udokumentowanego złoża gazu ziemnego Żołynia–Leżajsk (GZ 4612). Według ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 633 ze zm.) teren górniczy jest to przestrzeń objęta przewidywanymi szkodliwymi wpływami robót górniczych zakładu górniczego, natomiast obszar górniczy to przestrzeń, w granicach której przedsiębiorca jest uprawniony do wydobywania kopaliny, podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji, podziemnego składowania odpadów, podziemnego składowania dwutlenku węgla oraz prowadzenia robót górniczych niezbędnych do wykonywania koncesji.

Ograniczenia wynikające z istniejących zagrożeń naturalnych

Bark. Obszar opracowania znajduje się poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią. W granicach obszaru opracowania nie występują udokumentowane osuwiska oraz tereny zagrożone ruchami masowymi.

Ograniczenia wynikające z ochrony przyrody

Brak. Obszar opracowania nie jest objęty prawną formą ochrony przyrody zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r., poz. 1336).

Ocena przydatności terenu dla rozwoju funkcji użytkowych

Z uwagi na całkowite zagospodarowanie obszaru opracowania przewiduje się jedynie możliwość przebudowy lub zmiany funkcji znajdujących się na obszarze opracowania obiektów (z zachowaniem wytycznych dot. ochrony konserwatorskiej).

Wnioski i wytyczne

Obszar objęty opracowaniem położony jest w południowej części miasta, pomiędzy ulicami: Rynek, Krótka, Górna i Piekarska. Jest to teren zagospodarowany pod zabudowę kamienic z lokalami mieszkalnymi i usługowymi oraz domy mieszkalne. Przedmiotowy teren nie pełni istotnych funkcji w strukturze przyrodniczej miasta. Określone wytyczne odnoszą się przede wszystkim do ładu przestrzennego, dziedzictwa kulturowego, odpowiedniego kształtowania infrastruktury technicznej oraz ograniczania negatywnego wpływu na jakość powietrza:

- ustalenie przeznaczenia podstawowego związanego z zabudową mieszkaniową oraz nieuciążliwymi usługami;
- ochrona stanowiska archeologicznego oraz obiektów figurujących w rejestrze zabytków i Gminnej Ewidencji Zabytków;

- nakaz prowadzenia wszelkich działań inwestycyjnych zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;
- wprowadzenie zasad kształtowania ładu przestrzennego, w tym wprowadzanie wysokich standardów zabudowy i zagospodarowania terenu;
- zakaz lokalizacji obiektów uciążliwych, stanowiących źródło emisji hałasu oraz zanieczyszczeń do powietrza powyżej dopuszczalnych norm;
- ochrona terenów chronionych akustycznie zgodnie z przepisami odrębnymi;
- zachowanie terenów biologicznie czynnych umożliwiających infiltrację wód opadowych do gruntu;
- modernizacja systemów grzewczych i ocieplanie budynków w celu zmniejszenia zapotrzebowania na energię cieplną przy uwzględnieniu zaleceń konserwatorskich;
- dopuszczenie lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii.

4.11 Jakość środowiska

Z punktu widzenia zdrowia ludzi najistotniejsze znaczenie mają zanieczyszczenia wody pitnej, w mniejszym stopniu zanieczyszczenia powietrza. Dla funkcjonowania ekosystemów podstawowe znaczenie mają zanieczyszczenia powietrza lub wód powierzchniowych, wpływające na procesy życiowe roślin i zwierząt, oraz zmieniające stan środowiska, takie jak eutrofizacja, powodująca niekorzystne zmiany w ekosystemie wód, zakwaszenie oraz uciążliwości powodowane hałasem.

Powietrze atmosferyczne

Jakość powietrza atmosferycznego, ilość i rodzaj emitowanych do niego zanieczyszczeń, wpływa na stan wszystkich komponentów środowiska, które bezpośrednio decydują o warunkach życia ludzi, zwierząt oraz roślin. Zanieczyszczenia pochodzą z wielu źródeł, wyróżnia się różne kategorie źródeł emisji: punktowe, liniowe oraz powierzchniowe.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oceny stanu powietrza dokonywane są w ramach państwowego monitoringu środowiska. Oceny dokonuje się w strefach, w tym w aglomeracjach. Na terenie województwa podkarpackiego wydzielone zostały 2 strefy – miasto Leżajsk, w tym obszar opracowania, zaliczają się do strefy podkarpackiej.

Tabela 3. Wyniki pomiarów stężeń zanieczyszczeń strefy podkarpackiej ze względu na ochronę zdrowia ludzi i roślin
(źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim – raport wojewódzki za rok 2022, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie Departamentu Monitoringu Środowiska Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, 2023)

	symbol klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń											
	NO ₂ ³	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM10	PM2,5	B(a)P	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
ze względu na ochronę zdrowia ludzi	A	A	A	A	A	A1	C	A	A	A	A	A/D2
ze względu na ochronę roślin	A	A	-	-	-	-	-	-	-	-	-	A/D2

gdzie:

- klasa A – jeżeli stężenia zanieczyszczeń nie przekraczały poziomów docelowych;
- klasa A1 – jeżeli stężenia pyłu PM_{2,5} nie przekraczają poziomu dopuszczalnego dla II fazy;

³ dla roślin NO_x

- klasa C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń przekraczały poziomy docelowe;
- klasa D2 – jeżeli stężenia ozonu przekraczały poziom celu długoterminowego.

Zanieczyszczenia gazowe objęte programem badań na terenie województwa podkarpackiego w roku 2022, tj. dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, benzen i ozon (w kryterium ochrony zdrowia ludzi) oraz dwutlenek siarki, tlenki azotu i ozon (w kryterium ochrony roślin) osiągały na terenie województwa stężenia nieprzekraczające obowiązujących dla tych substancji wartości kryterialnych zarówno ze względu na ochronę zdrowia, jak i ochronę roślin. W przypadku ozonu nie został dotrzymany poziom celu długoterminowego zarówno w kryterium ochrony zdrowia ludzi jak i ochrony roślin. Wzrost stężeń ozonu rejestrowany jest w sezonie letnim, spowodowany obecnością w atmosferze jego prekursorów oraz w dużej mierze warunkami meteorologicznymi.

Wyniki badań powietrza atmosferycznego prowadzone w 2022 roku wykazały dotrzymanie poziomów dopuszczalnych określonych dla pyłu zawieszonego PM₁₀, mierzonego w kryterium ochrony zdrowia ludzi na obszarze całego województwa. Ponadto dotrzymany został średnioroczny poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM_{2,5} fazy II. Dla metali w pyłe zawieszonym PM₁₀ (arsen, kadm, nikiel, ołów) poziomy dopuszczalne/docelowe zostały dotrzymane na obszarze całego województwa.

Średnioroczne stężenia benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ przekroczyły poziom docelowy w 7 punktach pomiarowych na obszarach miejskich strefy podkarpackiej. Podobnie jak w latach poprzednich, wysokie wartości stężeń benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ rejestrowano w okresie grzewczym (styczeń – marzec, październik – grudzień). W stosunku do roku 2021 obszar przekroczenia w województwie podkarpackim zmniejszył się o 81,9% powierzchni regionu, a ilość mieszkańców regionu narażonych na ponadnormatywne zanieczyszczenie powietrza B(a)P w pyłe zawieszonym PM₁₀ zmniejszyła się o 871 726 osób.

Poprawa jakości powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu zawieszonego PM_{2,5} i benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ jest wypadkową działań na rzecz ochrony powietrza i bardzo sprzyjających warunków meteorologicznych występujących w sezonie zimowym 2022 roku. Rok ten był cieplejszy niż 2021. W żadnym miesiącu okresu grzewczego średnie temperatury nie były ujemne. Najniższa średnia temperatura odnotowana została na poziomie 0,2°C w styczniu. Wyższe temperatury w okresie zimowym wpłynęły na mniejsze zapotrzebowanie na ciepło, a tym samym na zmniejszenie emisji do powietrza. Na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat w 2022 roku po raz pierwszy na obszarze całego województwa podkarpackiego dotrzymane zostały poziomy dopuszczalne określone dla pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5}.

Wody powierzchniowe

Jakość wód powierzchniowych zależy jest od wielu czynników naturalnych i antropogenicznych. Chemizm wód determinują: budowa geologiczna zlewni, klimat, typ gleb występujących w sąsiedztwie cieku, a także urbanizacja, uprzemysłowienie i rolnictwo. Istotny wpływ na zanieczyszczenie wód ma ilość pobieranej wody oraz odprowadzanie ścieków bytowo-gospodarczych i przemysłowych, a także ingerencja w budowę koryta rzeki.

Celem monitoringu wód powierzchniowych, zgodnie z ustawą Prawo wodne, jest pozyskanie informacji o stanie wód powierzchniowych na potrzeby planowania w gospodarowaniu wodami oraz oceny osiągnięcia celów środowiskowych.

Miasto Leżajsk położone jest w granicach czterech JCWP: Błotnia, Jagódka, Malinianka oraz San od Wisłoka do ujścia. Obszar objęty opracowaniem położony jest w granicach JCWP San od Wisłoka do ujścia (RW20001222999).

Ww. JCWP objęte są monitoringiem prowadzonym przez GIOŚ, ich stan został oceniony jako zły.

Tabela 4. Ocena stanu JCWP na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, 2022 r.)

nazwa JCWP	kod JCWP	stan / potencjał ekologiczny	wskaźniki determinujące potencjał ekologiczny	stan chemiczny	wskaźniki determinujące stan chemiczny	stan ogólny
Błotnia	RW200010227189	umiarkowany stan ekologiczny	azot ogólny, azot azotanowy	brak danych	nie dotyczy	zły
Jagódka	RW20001022732	słaby potencjał ekologiczny	BZT5, fosfor fosforanowy (V); fitobentos, makrobezkręgowce	dobry	nie dotyczy	zły
Malinianka	RW200010227369	słaby potencjał ekologiczny	fitobentos, makrofity, makrobezkręgowce, ichtiofauna	poniżej dobrego	benzo(a)piren, benzo(g,h,i)perylen	zły
San od Wisłoka do ujścia	RW20001222999	umiarkowany stan ekologiczny	fitoplankton, makrobezkręgowce, ichtiofauna	poniżej dobrego	benzo(a)piren, związki tributylocyny; bromowane difenyletery	zły

Jakość wód podziemnych

Podstawowymi kierunkami środowiskowymi w odniesieniu do jednolitych części wód podziemnych jest utrzymanie lub poprawa ich jakości w celu zachowania dobrego stanu ilościowego oraz chemicznego. Badania w zakresie stanu chemicznego wód podziemnych prowadzone są w ramach monitoringu jakości wód podziemnych, który funkcjonuje jako podsystem Państwowego Monitoringu Środowiska. Przedmiotem monitoringu są jednolite części wód podziemnych (JCWPd), w tym części uznane za zagrożone nieosiągnięciem dobrego stanu. Jednolita część wód podziemnych jest w dobrym stanie, jeżeli zarówno jej stan ilościowy jak i chemiczny, określono jako dobry. Miasto Leżajsk, w tym obszar objęty opracowaniem, położone jest w granicach JCWPd nr 136.

W 2022 roku Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, przeprowadził monitoring diagnostyczny stanu chemicznego wszystkich 174 jednolitych części wód podziemnych. Próbkę wód podziemnych pobrano w 1404 punktach pomiarowych. Na terenie miasta Leżajsk nie znajduje się żaden punkt pomiarowy, natomiast na terenie gminy badania prowadzono w jednym punkcie pomiarowym znajdującym się w miejscowości Wierzawice. Jakość wody w ww. punkcie zakwalifikowano do IV klasy jakości – wody niezadawalającej jakości.

Tabela 5. Charakterystyka punktu pomiarowego monitoringu diagnostycznego stanu chemicznego wód podziemnych oraz klasyfikacja wód w 2022 r. (źródło: GIOŚ)

powiat/gmina	miejscowość (numer punktu pomiarowego)	JCWPd	zwierciadło wody	klasa jakości w punkcie
leżajski/Leżajsk	Wierzawice (518)	136	swobodne	IV

4.12 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu

Brak. Obszar opracowania stanowi teren zainwestowany pod zabytkowe kamienice z lokalami mieszkalnymi i usługowymi oraz domy mieszkalne. Jest on w pełni wyposażony w infrastrukturę techniczną, tj.:

- sieć wodociągową;
- sieć kanalizacyjną;
- sieć elektroenergetyczną;
- sieć gazową.

Wyposażenie w infrastrukturę jest bardzo korzystnym uwarunkowaniem, zwłaszcza w sieć kanalizacyjną – z uwagi na zmniejszenie ryzyka zanieczyszczenia wód podziemnych oraz w sieć gazową – z uwagi na możliwość redukcji zanieczyszczeń do powietrza powstających w wyniku spalania paliw grzewczych o niższych parametrach spalania i gorszej jakości.

Obszar opracowania znajduje się poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią.

W granicach obszaru opracowania nie występują udokumentowane osuwiska oraz tereny zagrożone ruchami masowymi.

Na obszarze opracowania nie występują ujęcia wód podziemnych, przedmiotowy teren nie jest również objęty strefą ochrony pośredniej.

W obszarze opracowania nie występują obiekty uciążliwe dla środowiska pod względem akustycznym.

4.13 Tendencje zmian środowiska przy braku realizacji ustaleń planu

Dla obszaru opracowania obecnie nie obowiązuje żaden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Obszar opracowania jest już zainwestowany, z wykształconą strukturą funkcjonalno-przestrzenną. W przypadku obszaru zabudowanego mamy do czynienia ze środowiskiem zantropogenizowanym, o znacząco przekształconych cechach pierwotnych, na których istotne zmiany naturalnych walorów i zasobów środowiska już się dokonały. Dalsze przeobrażenia zagospodarowania terenu w niewielkim stopniu wpłyną na poszczególne elementy środowiska i jego funkcjonowanie w całości.

5 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia realizowanego dokumentu oraz sposobu w jaki te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Ochrona środowiska na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym realizowana jest w Polsce między innymi poprzez wprowadzenie w życie odpowiednich aktów prawnych, w tym ustaw i rozporządzeń.

Projekt planu dotyczy niewielkiego w skali miasta terenu, niemożliwe jest więc przeprowadzenie analizy zgodności z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym czy krajowym, które z zasady odnoszą się do polityki przestrzennej dla większych jednostek np. gminy. Ogólnie plan uwzględnia cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym i międzynarodowym dotyczące głównie:

- ochrony powierzchni ziemi, racjonalnego gospodarowania i zachowania wartości przyrodniczych określonych w przepisach szczegółowych tj.: ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze;
- utrzymania norm odnośnie jakości gleb określonych w przepisach szczegółowych – ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych;
- ochrony wód powierzchniowych i podziemnych oraz prowadzenia odpowiedniej gospodarki wodno-ściekowej określonej w przepisach szczegółowych – ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska; ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków;

- ochrony powietrza – ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska;
- prawidłowej gospodarki odpadami określonej w przepisach szczegółowych tj.: ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
- utrzymania norm odnośnie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych w przepisach szczegółowych, tj.: ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz odpowiednie rozporządzenia do niej.

Ustalenia planu nie stoją w sprzeczności z realizacją wymienionych powyżej celów. Dzięki odpowiednim rozwiązaniom planistycznym możliwy jest rozwój gospodarczy z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju na terenie miasta Leżajsk.

6 Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

W niniejszej prognozie ocenia się skutki, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu pod funkcje określone w projekcie planu, które mogą wpływać na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, wytwarzanie odpadów, wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, emitowanie hałasu i pól elektromagnetycznych oraz powodować ryzyko wystąpienia awarii.

Analogicznie ocenia się skutki wpływu realizacji ustaleń projektu planu na powierzchnię ziemi, glebę, kopaliny, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, zwierzęta i rośliny.

Projekt planu przeznacza obszar opracowania pod:

- zabudowę mieszkaniową jednorodzinną szeregową lub grupową lub zabudowę mieszkaniową wielorodzinną pierzejową lub usługi (MNS-MWK-U), przy czym wyklucza przeznaczenie pod usługi handlu wielkopowierzchniowego, usługi sportu i rekreacji, usługi kultu religijnego, usługi bezpieczeństwa i porządku publicznego;
- zabudowę mieszkaniową wielorodzinną wolnostojącą (MWW).

Przedmiotowy obszar stanowi w całości teren przekształcony przez człowieka, na którym mieszczą się zabytkowe kamienice z lokalami mieszkalnymi i usługowymi oraz domy mieszkalne. Z uwagi na całkowite zagospodarowanie obszaru opracowania przewiduje się jedynie możliwość przebudowy lub zmiany funkcji znajdujących się na obszarze opracowania obiektów (z zachowaniem wytycznych dot. ochrony konserwatorskiej). Nie przewiduje się, aby ww. zmiany powodowały negatywne oddziaływanie na środowisko.

Projekt planu w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu ustala zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem obiektów inwestycji celu publicznego związanych z realizacją infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

6.1 Oddziaływanie na ludzi

W rozumieniu przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska znaczące oddziaływanie na środowisko oznacza również znaczące oddziaływanie na zdrowie ludzi. O znaczącym oddziaływaniu na środowisko (zdrowie ludzi) można mówić w sytuacji, gdy przekraczane są standardy emisyjne oraz dopuszczalne normy hałasu (dopuszczalne normy zanieczyszczeń) określone w przepisach o ochronie środowiska.

Hałas

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zakłada na analizowanym terenie lokalizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej szeregowej lub grupowej lub zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej pierzejowej lub usługi (MNS-MWK-U) oraz zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej

wolnostojącej (MWW). Należy podkreślić, że jest to teren obecnie zagospodarowany pod zabytkowe kamienice z lokalami mieszkalnymi i usługowymi oraz domy mieszkalne. Nie przewiduje się, aby w wyniku ewentualnej zmiany sposobu użytkowania istniejącej zabudowy bądź jej przekształcenia (przebudowa) doszło do zwiększenia hałasu, który przekraczałby dopuszczalne poziomy.

Hałas związany z ewentualną przebudową istniejących obiektów, będzie powstawał jedynie na etapie realizacji inwestycji, w trakcie robót budowlanych, co będzie miało bezpośredni, ale krótkotrwały i chwilowy charakter.

Plan dopuszcza na obszarze opracowania nieuciążliwą zabudowę mieszkaniową lub usługi, które nie są źródłem nadmiernie uciążliwego hałasu. Hałas wynika przede wszystkim z ruchu samochodowego do i z ww. obiektów. Jednakże ze względu na niewielką powierzchnię analizowanego terenu generowany hałas nie przekracza dopuszczalnych poziomów. Co więcej dla przedmiotowego terenu obowiązują normy dotyczące dopuszczalnych poziomów hałasu, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Tabela 6. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$ w odniesieniu do jednej doby
(źródło: tabela nr 1 do rozporządzenia Ministra Środowiska z 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku)

rodzaj terenu	Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	pora dnia – przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	pora nocy – przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	pora dnia – przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	pora nocy – przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, tereny domów opieki społecznej, tereny szpitali w miastach	61 dB	56 dB	50 dB	40 dB
tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, tereny zabudowy zagrodowej, tereny rekreacyjno-wypoczynkowe, tereny mieszkaniowo-usługowe	65 dB	56 dB	55 dB	45 dB

Pola elektromagnetyczne

W zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną plan ustala m.in. zasilanie w energię elektryczną w oparciu o stacje oraz linie elektroenergetyczne średniego i niskiego napięcia. Zachowując zgodność z przepisami prawa nie przewiduje się negatywnego oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego na zdrowie ludzi.

Oddziaływanie na powietrze

Użytkowanie zabudowy mieszkaniowej lub usługowej wiąże się z zapotrzebowaniem na energię i ciepło. Projekt planu w zakresie zaopatrzenia w ciepło ustala:

- ogrzewanie budynków ze źródeł indywidualnych, z zastrzeżeniem lit. d,
- dopuszczenie lokalizacji urządzeń wolnostojących wytwarzających ciepło z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej nie większej niż 500 kW, z zastrzeżeniem lit e,
- dopuszczenie lokalizacji urządzeń innych niż wolnostojące wytwarzających ciepło z odnawialnych źródeł energii,
- dopuszcza się ogrzewanie budynków z indywidualnych źródeł ciepła zasilanych z sieci gazowej lub elektroenergetycznej, lub urządzeń kogeneracyjnych zasilanych paliwem gazowym lub urządzeń wykorzystujących energię odnawialną,

e) zakaz lokalizacji biogazowni;

Zaopatrzenie w ciepło z indywidualnych źródeł powoduje nieznaczny wzrost emisji gazów i pyłów do powietrza. Jest to oddziaływanie o charakterze sezonowym, zależnym od warunków atmosferycznych. Warto podkreślić, że na wielkość emisji ma także wpływ zastosowana technologia w systemach pozyskiwania ciepła – nowoczesne rozwiązania znacznie obniżają emisję. Korzystnym rozwiązaniem jest ogrzewanie budynków z odnawialnych źródeł energii charakteryzujących się brakiem emisji zanieczyszczeń do atmosfery.

W zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną projekt planu ustala:

- a) zasilanie w energię elektryczną w oparciu o stacje oraz linie elektroenergetyczne średniego i niskiego napięcia;*
- b) realizację nowych linii elektroenergetycznych, wyłącznie jako kablowe podziemne;*
- c) dopuszczenie lokalizacji stacji transformatorowych w granicach planu;*
- d) dopuszczenie indywidualnych systemów pozyskiwania energii w tym lokalizacji urządzeń innych niż wolnostojące wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, z zastrzeżeniem lit. e oraz lit. f;*
- e) zakaz lokalizacji turbin wiatrowych i biogazowni;*
- f) dla obiektów, o których mowa w §8 pkt 2 dopuszczenie lokalizacji urządzeń innych niż wolnostojące wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii jedynie na połaciach dachowych oraz elewacjach od strony zaplecza,*
- g) dopuszczenie wytwarzania energii elektrycznej z instalacji kogeneracji rozproszonej.*

Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii bezpośrednio wpływa na ograniczenie ilościowe zasobów nieodnawialnych oraz przyczynia się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń.

Wprowadzone w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rozwiązania odnośnie zaopatrzenia w ciepło oraz energię elektryczną nie przyczynią się do znaczącego pogorszenia stanu powietrza.

6.2 Oddziaływanie na wodę

Istniejąca zabudowa mieszkaniowo-usługowa podłączona jest zarówno do sieci wodociągowej jak i kanalizacyjnej. Nie przewiduje się, aby doszło do zwiększenia ilości pobieranej wody i wytwarzanych ścieków niż obecnie ma to miejsce.

W zakresie zaopatrzenia w wodę w planie ustala się zasilanie w wodę z sieci wodociągowej o średnicy nie mniejszej niż $\varnothing$ 80 mm, zgodnie z parametrami wymaganymi dla ochrony przeciwpożarowej. W zakresie odprowadzania ścieków bytowych i przemysłowych ustala odprowadzenie ścieków do kanalizacji sanitarnej o średnicy przewodów min. $\varnothing$ 160 mm dla grawitacyjnej lub o średnicy przewodów min. $\varnothing$ 90 mm dla ciśnieniowej.

W zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych plan ustala:

- a) dopuszczenie odprowadzania wód opadowych i roztopowych bezpośrednio do ziemi na danej działce budowlanej;*
- b) dopuszczenie odprowadzania wód opadowych i roztopowych do kanalizacji deszczowej o średnicy kanałów kanalizacyjnych min. $\varnothing$ 160 mm dla kanalizacji grawitacyjnej i min. $\varnothing$ 90 mm dla kanalizacji ciśnieniowej.*

Powyższe rozwiązania są prawidłowe. Nie wpłyną na możliwość osiągnięcia celów ustalonych dla jednolitych części wód. Wprowadzone przeznaczenie w planie nie stanowi szczególnego zagrożenia dla jakości wód powierzchniowych i podziemnych. Plan wprowadza zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem obiektów inwestycji celu publicznego związanych z realizacją infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

6.3 Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i glebę

Powierzchniowa warstwa ziemi terenu objętego opracowaniem uległa już przekształceniu na skutek zagospodarowania go pod zabudowę mieszkaniowo-usługową.

Przeznaczenie terenu pod nieuciążliwą zabudowę mieszkaniową lub usługi nie wiąże się z zanieczyszczeniem gleby lub ziemi pod warunkiem prawidłowej gospodarki odpadami i ściekami. Działania podjęte na terenie miasta w zakresie gospodarki wodno-ściekowej i gospodarki odpadami są w tym względzie prawidłowe w stosunku do istniejących uwarunkowań.

6.4 Oddziaływanie na zasoby naturalne

W granicach obszaru opracowania nie występują udokumentowane złoża kopalin, nie przewiduje się więc oddziaływania na zasoby geologiczne.

Obszar opracowania znajduje się w zasięgu terenu oraz obszaru górniczego udokumentowanego złoża gazu ziemnego Żołynia-Leżajsk (GZ 4612). Projekt planu w zakresie sposobu zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie przepisów odrębnych ustala *uwzględnienie uwarunkowań wynikających z położenia obszaru objętego planem w zasięgu obszaru górniczego i terenu górniczego „Żołynia – Leżajsk 2”, ustanowionymi decyzją Ministra Środowiska Nr DGe-4771-1/11450/08/MS z dnia 02.01.2008 r., zmienioną decyzją Ministra Środowiska Nr DGK-IV.4771.15.2019.KA z dnia 19.07.2019 r.*

Obszar opracowania położony jest poza zasięgiem Głównego Zbiornika Wód Podziemnych, nie przewiduje się więc oddziaływania na jego zasoby.

6.5 Oddziaływanie na krajobraz

Projekt planu w zakresie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego i krajobrazu ustala:

- *kształtowanie charakteru zabudowy na obszarze objętym planem poprzez ustalone w planie parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu.*

Ustalenia projektu planu zarówno funkcją zabudowy, jak i gabarytami zabudowy nawiązuje do istniejących budynków w bezpośrednim sąsiedztwie terenu opracowania. Obszar objęty planem położony jest w centralnej części miasta (śródmieście), gdzie krajobraz tworzą głównie istniejące zabudowania. Obecnie zagospodarowany jest pod zabudowę mieszkaniowo-usługową, która z uwagi na sąsiedztwo zabudowy o tej samej funkcji, nie stanowi obiektów dysharmonijnych.

6.6 Wpływ na ekosystemy i różnorodność biologiczną

Obszar objęty planem nie pełni funkcji przyrodniczych, nie występują tutaj zbiorowiska roślinności ważne z punktu różnorodności biologicznej. Ponadto nie występują tutaj gatunki roślin, grzybów i zwierząt objęte ochroną gatunkową, wymienione w:

- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r., poz. 2380);
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z 2014 r., poz. 1409);
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. z 2014 r., poz. 1408);
- załączniku IV Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. UE L 206/7 z 22.7.1992, str. 7) – tzw. Dyrektywy Siedliskowej.

Brak także gatunków zagrożonych wyginięciem (znajdujących się na regionalnej czerwonej liście) lub rzadkich. Analizowany obszar charakteryzuje się brakiem walorów przyrodniczych. Został zagospodarowany

pod zabudowę mieszkaniowo-usługową. Położony jest poza siecią korytarzy ekologicznych łączących obszary Natura 2000.

Nie przewiduje się negatywnych oddziaływań na ekosystem i różnorodność biologiczną wynikających z projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

6.7 Oddziaływanie na klimat i adaptacja do zmian klimatu

Zgodnie z ratyfikowaną przez Polskę Ramową Konwencją Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu należy dążyć do wprowadzania działań prowadzących do zapobiegania niebezpiecznej antropogenicznej ingerencji w system klimatyczny. Problematyka zmian klimatu w dokumentach realizowanych na szczeblu krajowym została zawarta w opracowaniu *Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*. Opracowano również Poradnik przygotowania inwestycji z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe.

Właściwe planowanie przestrzenne może chronić przed konsekwencjami zmian klimatycznych, takich jak zmiany temperatury, gwałtowne opady i związane z tym powodzie i podtopienia, czy też uaktywnianie się osuwisk.

W Strategicznym planie adaptacji sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 określono cele i kierunki działań w procesie adaptacji do zmian klimatu, w tym:

Cel.1. zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska:

- Dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu – ułatwienie dostępu do wody dobrej jakości, ograniczenie negatywnych skutków susz i powodzi, poprawa i utrzymanie dobrego stanu wód i ekosystemów od wód zależnych, poprawa bezpieczeństwa i efektywności ekonomicznej gospodarki wodnej – projekt planu zakłada zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej oraz odprowadzenie ścieków bytowych i przemysłowych do sieci kanalizacji sanitarnej. Jest to rozwiązanie korzystne, chroniące zarówno wody powierzchniowe jak i podziemne przed zanieczyszczeniem.
- Dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu – dostosowanie systemu energetycznego do wahań zapotrzebowania na energię elektryczną oraz ciepłą, m.in. poprzez wdrożenie stabilnych, niskoemisyjnych źródeł energii, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii – projekt planu dopuszcza indywidualne systemy pozyskiwania ciepła i energii ze źródeł odnawialnych, przy czym zakazuje lokalizacji turbin wiatrowych i biogazowni.
- Ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu – utrzymanie obszarów wodno-błotnych i ich odtwarzanie wszędzie tam, gdzie jest to możliwe – w granicach terenu opracowania nie występują obszary wodno-błotne, realizacja ustaleń planu nie wpłynie zatem na dane obszary.
- Adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie.

Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich.

Cel 3. Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu – w granicach planu nie przyjmuje się rozwiązań wpływających na rozwój transportu w szerszej skali, ustalenia planu mają znaczenie lokalne.

Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu – monitoring, ostrzeganie i reagowanie:

- Miejska polityka przestrzenna uwzględniająca zmiany klimatu – adaptacja instalacji sanitarnych i sieci kanalizacyjnych do zwiększonych opadów nawałnych, mała retencja, zwiększenie obszarów terenów zieleni i wodnych w mieście – plan wskazuje rozwiązania z zakresu odprowadzania wód opadowych i roztopowych, określa minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej.

W dokumencie wskazano również inne cele, niemające jednak odzwierciedlenia w polityce przestrzennej, stąd nie uwzględniono ich w niniejszej prognozie.

W granicach terenu objętego planem nie przewiduje się zmiany warunków klimatycznych. Jest to teren obecnie zagospodarowany, ewentualne przekształcenia istniejących obiektów (przebudowa) mogą się wiązać jedynie z modyfikacją kierunku przewietrzania terenu.

6.8 Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

Obszar opracowania położony jest w granicach:

- zabytku archeologicznego (stanowiska archeologicznego nr AZP 98-80/109 – miasto od XVI w.);
- obszaru ujętego w wojewódzkiej ewidencji zabytków - układu urbanistycznego historycznego centrum Leżajska, dla którego projekt planu ustala ochronę poprzez:
 - ochronę historycznej struktury przestrzennej i substancji architektonicznej,
 - ochronę historycznych podziałów parcelacyjnych,
 - ochronę historycznego sposobu zabudowy posesji.

zgodnie z zasadami oraz parametrami i wskaźnikami kształtowania zabudowy określonymi w niniejszej uchwale.

W granicach obszaru opracowania znajduje się również dom oraz 9 kamienic ujętych w gminnej ewidencji zabytków, dla których projekt planu ustala:

- a) stosowanie do pokrycia dachów wyłącznie dachówki lub blachy na rąbek w odcieniach czerwieni lub blachy miedzianej,
- b) ustala się zakaz nadbudowy z zastrzeżeniem lit. c,
- c) dopuszcza się lukarny w połaciach dachowych tylnych.

Ponadto plan ustala stosowanie odpowiedniej kolorystyki elewacji (z palety bieli, beżu, pastelowych odcieni zieleni i niebieskiego).

W terenie 1MNS-MWK-U znajduje się dom ujęty w rejestrze zabytków pod nr A-2, ul. Krótka 1.

Przy zachowaniu zgodności z przepisami odrębnymi oraz zapisami planu nie przewiduje się negatywnych oddziaływań na ww. zabytki.

6.9 Oddziaływanie na obszary Natura 2000 i inne obszary chronione na mocy ustawy o ochronie przyrody

Obszar opracowania nie jest objęty prawną formą ochrony przyrody zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r., poz. 1336 ze zm.).

6.10 Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska przez poważną awarię rozumie się „zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem”. O zaliczeniu zakładu do kategorii o zwiększonym ryzyku lub o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii decyduje Minister Rozwoju (Dz.U. z 2016 r., poz. 138).

Na terenie objętym opracowaniem obecnie nie ma zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii. Projekt planu dla obszaru opracowania ustala przeznaczenie pod nieuciążliwą zabudowę mieszkaniowo-usługową, tym samym nie dopuszcza możliwości lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zagrożenie wystąpienia poważnych awarii.

7 Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Podstawowe problemy z zakresu ochrony środowiska w projekcie planu zostały rozwiązane w sposób prawidłowy. Projekt planu w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu ustala zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem obiektów inwestycji celu publicznego związanych z realizacją infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

Realizacja ustaleń projektu planu nie będzie oddziaływała na obszary Natura 2000, które nie znajdują się w granicach opracowania ani w jego bliskim sąsiedztwie.

8 Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru

Realizacja ustaleń projektu planu nie będzie w istotny sposób oddziaływała na środowisko, nie wskazuje się działań alternatywnych.

9 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Monitoring skutków wdrażania i funkcjonowania ustaleń planu prowadzić będzie Rada Miejska w Leżajsku. Wskazane jest dokonywanie oceny stanu realizacji ustaleń i wpływu na środowisko w cyklach corocznych.

Urząd powinien również zapoznawać się z raportami o stanie i jakości poszczególnych elementów środowiska i monitorowanych parametrów, przygotowywanymi przez jednostki i instytucje związane z gospodarką wodną, zarządy dróg, starostwa powiatowe, urząd wojewódzki, a w zakresie ochrony przyrody Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska oraz jednostki wspomagające, zatrudniające ekspertów w dziedzinie ochrony środowiska, np. IMGW, RZGW i inne.

10 Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Realizacja ustaleń planu nie będzie skutkowała powstawaniem transgranicznych oddziaływań w rozumieniu art. 104 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Nie przewiduje się wprowadzenia inwestycji o oddziaływaniu transgranicznym.

11 Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem niniejszego opracowania jest *prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Nr 73/23 dla terenu położonego pomiędzy ulicami: Rynek, Krótka, Górna i Piekarska w Leżajsku*, sporządzonego w następstwie podjęcia uchwały Nr LVI/370/23 Rady Miejskiej w Leżajsku z dnia 23 stycznia 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Nr 73/23 dla terenu położonego pomiędzy ulicami: Rynek, Krótka, Górna i Piekarska w Leżajsku.

Do sporządzenia planu przystąpiono w celu sformułowania ustaleń sankcjonujących wykształconą już strukturę funkcjonalno-przestrzenną terenu położonego pomiędzy ulicami: Rynek, Krótka, Górna i Piekarska w Leżajsku. Ponadto w planie uwzględniono uwarunkowania środowiskowe, historyczno-kulturowe,

infrastrukturalne i sformułowano stosowne ustalenia w zakresie ochrony obszarów i obiektów wymagających takiej ochrony, w zakresie modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej i inne wynikające z przepisów odrębnych.

W prognozie ocenia się skutki, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu pod funkcje określone w projekcie planu, które mogą wpływać na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, wytwarzanie odpadów, wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, emitowanie hałasu i pól elektromagnetycznych oraz powodować ryzyko wystąpienia awarii.

Analogicznie ocenia się skutki wpływu realizacji ustaleń projektu planu na powierzchnię ziemi, glebę, kopaliny, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, zwierzęta i rośliny.

Projekt planu przeznacza obszar opracowania pod:

- zabudowę mieszkaniową jednorodzinną szeregową lub grupową lub zabudowę mieszkaniową wielorodzinną pierzejową lub usługi (MNS-MWK-U), przy czym wyklucza przeznaczenie pod usługi handlu wielkopowierzchniowego, usługi sportu i rekreacji, usługi kultu religijnego, usługi bezpieczeństwa i porządku publicznego;
- zabudowę mieszkaniową wielorodzinną wolnostojącą (MWW).

Przedmiotowy obszar stanowi w całości teren przekształcony przez człowieka, na którym mieszczą się zabytkowe kamienice z lokalami mieszkalnymi i usługowymi oraz domy mieszkalne. Z uwagi na całkowite zagospodarowanie obszaru opracowania przewiduje się jedynie możliwość przebudowy lub zmiany funkcji znajdujących się na obszarze opracowania obiektów (z zachowaniem wytycznych dot. ochrony konserwatorskiej). Nie przewiduje się, aby ww. zmiany powodowały negatywne oddziaływanie na środowisko.

Projekt planu w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu ustala zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem obiektów inwestycji celu publicznego związanych z realizacją infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

12 Oświadczenie autora prognozy

Warszawa, dnia 13 listopada 2023 r.

O Ś W I A D C Z E N I E A U T O R A P R O G N O Z Y

W związku z art. 74a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r., poz. 1094 ze zm.)

o ś w i a d c z a m

że jako autor *Prognozy oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Nr 73/23 dla terenu położonego pomiędzy ulicami: Rynek, Krótka, Górna i Piekarska w Leżajsku* spełniam warunki określone przez wyżej przywołany artykuł, tj.:

- ukończyłam, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, co najmniej studia pierwszego stopnia lub studia drugiego stopnia, lub jednolite studia magisterskie na kierunkach związanych z kształceniem w obszarze nauk przyrodniczych z dziedzin nauk biologicznych oraz nauk o Ziemi.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Agata Gyzelak

13 Akty prawne uwzględnione w opracowaniu

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r., poz. 1094 ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r., poz. 2556 ze zm.);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r., poz. 1336 ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r., poz. 977 ze zm.);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r., poz. 633 ze zm.);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r., poz. 1478 ze zm.);
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r., poz. 1356 ze zm.);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r., poz. 1587 ze zm.);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r., poz. 2409 ze zm.);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r., poz. 840 ze zm.);
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r., poz. 537 ze zm.);
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r., poz. 1469 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz.U. z 2002 r. Nr 155, poz. 1298);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz.U. z 2016 r., poz. 1395);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r., poz. 845);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie poważnych awarii objętych obowiązkiem zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r., poz. 1555);
- Dyrektywa 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa;
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.

14 Materiały źródłowe

1. Richling A., Solon J., Macias A., Balon J., Borzyszkowski J., Kistowski M. (red.) 2021. Regionalna geografia fizyczna Polski. Bogucki Wyd. Naukowe, Poznań;
2. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, 2022.

Materiały kartograficzne oraz warstwy tematyczne GIS (shp):

1. Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski, Mapa Hydrogeologiczna Polski, Mapa Geośrodowiskowa Polski; Skala 1: 50 000. Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa; Arkusze z objaśnieniami – 956 Leżajsk;
2. Warstwy tematyczne Nadleśnictwa Leżajsk pobrane ze strony www.bdl.lasy.gov.pl;
3. Warstwy tematyczne IBS PAN w Białowieży – sieć korytarzy ekologicznych łączących obszary Natura 2000 wg koncepcji Jędrzejewskiego;
4. Warstwy tematyczne CBDG:
 - Hydrogeologia – Główne Zbiorniki Wód Podziemnych;
 - Hydrogeologia – Jednolite Części Wód Podziemnych;
 - MIDAS – obszary górnicze;
 - MIDAS – tereny górnicze;
 - MIDAS – złoża kopalin;
 - Środowisko – regiony fizyczno-geograficzne Polski (J. Solon i inni, 2018).

Witryny internetowe:

1. System Informacji Przestrzennej Miasta Leżajsk (miastolezajsk.pl)
2. <http://www.gios.gov.pl> Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – publikacje dot. wyników monitoringu
3. <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/> – Rejestr Form Ochrony Przyrody